

Den Blå Fakkell

- Ret og pligt, sort på hvidt -

Ret til at vælge sin egen udløbsdato?

Simone Hansen og Camilla Castillo

Skal vi være herre over vores egen død gennem aktiv døds-hjælp eller ej?

Hvad er aktiv døds-hjælp

Aktiv døds-hjælp er kort sagt, når en læge tager livet af en patient. Døds-hjælpen foregår oftest på den måde, at lægen giver den syge patient en overdosis af medicin, så patienten kan sove ind. I Danmark siger loven, at udførelsen af aktiv døds-hjælp og assisteret mord (hjælp til selvmord) er forbudt.

Forskellen mellem mennesker og dyr

Vi har talt med dyrlægen Stig Feldballe fra Skovlunde dyreklinik og præsten Merete Johansen fra Præstebro kirke. Vi har bl.a. talt om værdig og uværdig død.

”Jeg mener, at dyr har en mere værdig død end mennesker, for hvis man ser en hund, som lider, afliver man den, men ikke fordi man ikke gider tage ansvar for hunden, mere fordi den ikke skal lide,” fortæller Stig Feldballe, mens Merete Johansen siger: ”Det kommer an på, hvilket dyr det er, da man har forskellige forhold til forskellige dyr”.

Aktiv døds-hjælp er et etisk dilemma /Foto: Polfoto.dk

Hvad mener eksperterne?

”Det er svært at være for eller imod aktiv døds-hjælp, men et eller andet sted vil aktiv døds-hjælp være nødvendigt. Det er ikke et spørgsmål om, det er værdigt eller uværdigt, men det er nok et spørgsmål om, at tage ansvar og indse, at det er en voldsom beslutning” siger Merete Johansen.

”Man kan komme i den situation, at man ligger og lider af en voldsom sygdom, så synes jeg, at aktiv døds-hjælp bør være lovlig. Men på den anden side kan jeg godt forstå, at det er ulovligt, når jeg tænker på, at patientens pårørende kan misbruge patientens arv, og tvinge patienten til aktiv døds-hjælp,” fortsætter Stig Feldballe.

”Jeg mener, at dyr har en mere værdig død end mennesker”

Hvorfor er aktiv døds-hjælp ulovligt?

”Det tror jeg det er, fordi vi har det menneskesyn vi har, for den største forbrydelse man kan begå, er at tage et andet menneskes liv, og måske er der mange læger og sygeplejersker, som synes, det er en svær ting, at skulle være den, som giver sprøjten, eller slukker for respiratoren. Det ansvar tror jeg ikke, der er mange der vil have. Jeg tror også på en måde, at folk er bange for, at skulle træffe det valg og udføre det,” fortæller Merete Johansen.

Børn har pligt til at besøge deres forældre

Helene Ingerslev Udsen og Nicole Mazurek

Vi har interviewet en plejeforælder, om hvad hun synes om de pligter og rettigheder børnene har.

At være plejebarn eller plejeforældre kan være meget hårdt. Vi har talt med en plejeforælder, som gerne vil være anonym, derfor har vi givet hende det fiktive navn, Pia. Redaktionen er bekendt med hendes identitet. Pia har fortalt os om hendes mening og erfaringer vedrørende plejebørn og deres forældre. Hun fortæller, at hun synes at forældrenes behov bliver prioriteret højere end børnenes. Børnene har pligt til at besøge deres forældre, det står i loven. Det burde være en ret og ikke en pligt, da det er børnenes beslutning. Et barn burde have ret til selv at bestemme om de vil besøge deres forældre. For

nogle gange har et barn brug for fred, hvis de har haft en lidt belastet hverdag. Det kommer også an på, om børnene og deres forældre trives. En plejeforældres pligt er at give barnet det forældre ikke er i stand til.

Plejeforældrenes rolle

Plejeforældre har pligt til at få barnet til at føle sig så tryk som muligt. Selv om forældrene har afleveret deres børn hos en plejefamilie, har de stadig en rigtig stor indflydelse på barnet hver dag.

Plejeforældrene skal have lov af forældrene, hvis de vil lave en ændring ved barnets hverdag. For det er jo forældrenes børn, men kommunen kan godt fortælle forældrene, at deres børn skal have lidt ro fra dem og at de ikke må besøge dem i et lille stykke tid.

Det gode samarbejde

Det er meget vigtigt at plejeforældrene og de biologiske forældre har det godt med hinanden. Jo bedre samarbejde, jo bedre har barnet det.

Mange børn har problemer derhjemme med deres forældre. Derfor håndterer kommunen det med, at hvis man fx gerne vil være plejeforældre, skal man igennem mange undersøgelser for at se om man er egnet til jobbet.

Plejebarn og plejemor/ Foto: Corbis.com

Dagens ret s. 4
Sikke et tilbud!

Er det en pligt? s. 3
spørgeskema afslører det!

Filmanmeldelse s.4

Kolofon:

Den Blå Fakkell
8. klasse Billums Privatskole
Buddingevej 6, 2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 45 87 35 15
Anja Herold Larsen, 22 75 52 17
anjaherold@gmail.com
Flensborg Avis

Leder

Rettigheder forpligter!

Amanda Thomsen og Katrine Munk

Vi danskere er utrolig heldige. Vi lever i et demokratisk samfund, hvor vi alle har ret til at udtrykke vores forskellige meninger. Vi har også indflydelse på, hvem der skal styre vores land. I Danmark viser vi vores holdninger igennem stemmesedlen, og de fleste danskere synes, at det er rart at have den indflydelse, som de har, som vist længere nede på siden.

Hvis man ikke har stemt, mener vi ikke, at man har ret til at brokke sig i løbet af perioden med den nye regering. Vi synes det er for dårligt at være sofavælger. At være sofavælger er det samme som at promovere, at man ikke er interesseret i samfundet Danmark. Det er okay at stemme blankt, men det der med, at være total ligeglad med omverdenen og samfundet, når det handler om Danmark, det er ikke okay!

Det er bedre at stemme blankt end ingenting

Hvis man ikke har holdninger til Danmarks fremtid, kan man vælge at stemme blankt. På den måde viser man en vis respekt og hermed kan regeringen også sige at Danmark har stemt.

Hvis flere og flere danskere vælger at lade være med at stemme, går selve grundtanken om demokrati i opløsning. Det synes vi ville være utrolig ærgerligt. Vi ønsker ikke et Danmark uden demokrati.

Sofavælgere i 2007

En undersøgelse viser, at omkring 13 procent af danskerne valgte at blive hjemme, i stedet for at sætte et kryds på stemmesedlen ved folketingsvalget 2007. For både gamle og unge spiller uddannelse en stor rolle, men også en del indvandrere valgte sofaen på valgdagen. Mange eksperter og professorer ser på dette emne med kritiske øjne:

"Jeg er selvfølgelig skuffet, men man skal ikke tvinge folk til at stemme"

Birthe Rønn Hornbech, integrationsminister.
(Uddrag fra Politiken 23. jun. 2010)

Sofavælgere i 2011

En anden undersøgelse viser, at næsten hver otteende, valgte ikke at stemme på valgdagen 2011. Ved folketingsvalget i 2011 var der kun omkring 12 procent, der valgte at blive hjemme i sofaen.

Professor Jørn Gammelklint er bekymret for, at "ikkevælgerne" kan blive sat udenfor indflydelse. Han advarer mod, at denne gruppe ikke får deres synspunkter hørt i Folketinget.

"Som jeg ser det, så er det utrolig ekskluderende, at vi som samfund vælger ikke at høre på dem, der ikke mener noget. Ønsker vi virkelig et samfund, hvor man bliver holdt uden for den demokratiske proces, bare fordi man ikke gider deltage i den?"
(Uddrag fra Rokoko posten 20. september 2011)

Selvom danskerne heldigvis har oppet sig til dette folketingsvalg, synes vi stadig, at 12 procent af befolkningen, er mange sofavælgere. Vi mener bestemt at man skal tage ansvar for at være aktiv i "stemmedelen" af valget. I vores øjne er det en retting, men også en pligt at stemme og bekymre sig for samfundet!

Derfor synes vi at rettigheder forpligter i dette samfund!

Pligt til at stemme?

Vi har været ud at spørge 50 mennesker, om de synes at det er en pligt at stemme. Ud af dem mener 43 af dem, at det er en pligt at stemme.

Må jeg få din nyre?

Jonathan Juhl og Salomon Bjerresø

Er det en pligt, at give organer, for senere selv at kunne få? Eller er det en ret at modtage og give organer, hvis behovet opstår?

Der er nogen debat om, man bør give organer for at kunne modtage organer. Man kan selvfølgelig også, gøre en debat ud af, hvor vidt man så kan modtage organer, hvis man ikke er egnet, f.eks. hvis man har været alvorligt syg med kræft eller lignende.

Du kan blive organdonor, når du er fyldt 18 år. Hvis du gerne vil være organdonor, kan du enten melde dig til over internettet eller sende en folder ind til Rigshospitalet, som man kan finde hos lægen. Der står i loven at man ikke må fjerne organer fra døde, medmindre der er et tydeligt ja, fra enten familie eller afdøde. Er der nogen, der ikke kan tåle tanken om organudtagning, tages der oftest hensyn, og den finder derfor ikke sted.

En nyre/ Foto: Corbis.com

Fakta

40 % mener at man bør give organer til andre, for selv at kunne modtage organer. 60 % mener det modsatte.

5 % er selv organdonorer mens hele 95 % ikke er organdonorer.

45 % mener at man gerne må modtage organer, hvis man har givet dem til forskning. 55% mener det modsatte.

70 % vil gerne selv modtage et organ, hvis de får brug for det. Hele 30 % ville ikke.

Når 70 % af de spurgte, gerne vil modtage et organ, i en situation hvor de får brug for det, bliver det hurtigt et problem, at kun fem procent af de adspurgte, er organdonorer. Måske burde der laves en ordning, der siger, at man kun kan modtage organer, hvis man selv er villig til, at aflevere sine egne, når man engang går bort? Dette mener fyrre procent af de adspurgte. Femogfyrre procent mener, at man gerne må modtage organer, hvis man donerer sine egne til forskning. Det går heller ikke i længden. Hvis alle mennesker donerer deres organer til forskning, er der ikke nogle organer at modtage. Burde det være ulovligt at modtage organer, hvis ikke man donerer sine egne, til at redde menneskeliv?

Miljøbandens hovedkontor

Laura Bisgaard og Sarah Ryholt

Har man virkelig pligt til at passe på miljøet? Vi har interviewet Miljøbanden og Billums Privatskoles rektor Keld Andersen omkring det grønne flag, sortering af affald og motivering til at passe på miljøet.

Billums Privatskole har det grønne flag – hvad forpligter det jer til at gøre? Og hvorfor har I det grønne flag?

"Det grønne flag forpligter os ikke til noget bestemt, men vi vil gerne forpligte os selv til at passe på miljøet her på skolen. Vi har fået det grønne flag for sortering af skrald og for besparelse af vand og energi"

Hvad er kriterierne for det grønne flag?

"Vi skal passe på miljøet, sortere vores skrald og genbruge gamle ting.

Et af skiltene, der viser elevernes arbejde for miljøet / Foto: Laura Bisgaard

Føler I at det er en pligt for jer at tænke på miljøet?

"Ja, for med henblik på den stigende miljøkrise, synes vi, at vi også skal hjælpe. Her på skolen, vil vi tage ansvar, og være miljøbevidste"

Beskriv hvad miljøbandens arbejde går ud på?

"Vi skal sørge for at skraldet er sorteret, skolen er ren og notere hvordan de forskellige klasser passer deres sorteringsarbejde"

Hvordan motiverer I eleverne på skolen, så de ikke føler det er en sur pligt at passe på miljøet?

"Klasserne kan vinde miljøpriser og titlen som månedens miljøklasse. Hver gang en klasse skrald er ordentligt sorteret, får klassen et stjerne-klistermærke, der bekræfter, at de har gjort deres arbejde godt. I slutningen af hver måned kårer miljøbanden den klasse, der har fået flest stjerner. De vinder miljøprisen, eller bliver månedens miljøklasse"

På disse grundlag kan vi konstatere at Billums privatskole er en meget miljøbevist skole.

Som Miljøbandens motto lyder:

Lidt fornuft gir meget skrald, men meget fornuft gir lidt skrald!

BILLUMS PRIVATSKOLE FORDI DU HAR RET TIL ET GODT SKOLELIV!

På Billums Privatskole behandler vi både miljøet og hinanden godt. Vi tolerer ikke mobning, og hjælper hinanden, når der er brug for det.

Hos os er det ikke en sur pligt at gå i skole, men en ret at have et godt skoleliv

Buddingevej 6 · 2800 Kongens Lyngby · Tlf.: 45 87 35 15

Billums Privatskole / Foto: Keld Andersen

Hjælp! Mine forældre er alkoholikere

Cecilie Hjermining og Ditte Preisler

Her i Danmark ved vi, at der lever mange familier med misbrug i hjemmet, hvor der ikke bliver taget ordentligt vare på børnene. Vi mener til dels, at det er forældrenes pligt at tage sig godt af deres børn, og hvis det er tilfældet at forældrene ikke gør det, har børnene ret til at få hjælp. Problemet er, at børnene tit vil forsvare deres forældre, og derfor ikke får den rette hjælp.

På Billums Privatskole har vi kendskab til en familie, der lever i et misbrug. De har dog ikke lyst til at stå frem ved navn. Her beskriver vi en almindelig dag i Emilies liv med brug af fiktive navne.

Hele familien bliver ramt

At være en del af en familie, hvor der foregår misbrug, er meget hårdt. Når en i familien er under et misbrug, er resten af familien også påvirket af det, især psykisk.

Selve familien består af 4 medlemmer: Emilie, Emilies mor og far og Emilies storesøster, som vi dog har valgt at give en lidt mindre rolle i denne artikel.

Selv dagens start er hård

Når Emilie vågner op, vågner hun op til det fortsættende mareridt. Hun vågner tidligt om morgenen med koldsved, væmmelige drømme sidende fast i sit hoved og hjertebanken. Når Emilie vågner op, er det til et endnu værre mareridt, der er hendes virkelighed. Dette kan hun ikke flygte fra, ved at nive sig selv i armen. Forældrene er fulde og ligger på sofaen. Emilie leder forgæves efter mad i køkkenet og må gå sulten og angst i skole, med frygten for at hendes venner vil finde ud af noget.

Mange børn lider under alkoholiserede forældre/ Foto: Corbis.com

Hvad ville mine venner sige?

I skolen sidder Emilie alene og prøver så vidt muligt at gemme sig bag sin bog. Ingen må se angsten i hendes øjne, og hun mindes sin fars kolde øjne og hans aggressivitet. Emilie skal have sin danske stil tilbage i dag og venter derfor spændt. Stilen lander på hendes bord, og man hører tydeligt hendes jubel, hun får nemlig et firtal. Emilie er rent faktisk stolt over sit firtal, da det vil være den første gode karakter i dette skoleforløb.

Hvad skal fremtiden byde?

Emilie står overfor sin far og ser ham direkte ind i de kolde øjne. Hendes hjerte banker hurtigere og hurtigere, og sveden løber ned ad hendes pande. Hendes fingre er klamme og kolde. Der lyder en høj lyd, hvorefter stilheden tager over. Emilie løber ind på sit værelse og ser sig i spejlet. Aftrykket af hans fingre breder sig på hendes kind.

Resten af dagen, sidder hun på sin seng og græder. Hun tænder sit lille fjernsyn og finder kanalen, hvor et selvmordsprogram kører. I programmet hjælpes de unge med deres problemer. Dette finder Emilie interessant, hun vil gøre det samme, men er måske ikke stærk nok til at gennemføre det og gå imod sin familie.

Aftenen nærmer sig og Emilies mor kommer ekstremt beruset hjem fra en bodega. Emilie spørger moderen: "Er der noget mad i køleskabet?" Moderen svarer: "Det er der ikke, jeg skal bruge pengene på noget andet!" Emilie må derfor gå sulten og udmattet i seng, og måtte igen græde sig selv i søvn. Emilie lever stadig under disse strenge forhold og der er endnu ikke blevet taget hånd om situationen.

»Alle har ret til hjælp«

Du skal huske at der altid er hjælp at hente på børnetelefonen eller på www.bornetelefonen.dk. Her kan du gå ind og chatte med nogle anonyme rådgivere, der kan hjælpe dig igennem den svære tid. Det kan også være en idé at tale med sin lærer om problemerne. Og husk: du er ikke alene!

Ring gratis og anonymt til BørneTelefonen på 116 111

Spørgeskema om pligter

Annika Phariss

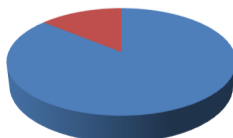
Synes du, det er en pligt at lave lektier?

Synes du, det er en pligt at gøre rent?

Synes du, det er en pligt at følge med i timerne?

Synes du, det er en pligt at rydde op?

■ Ja ■ Nej ■ Ved ikke

Skal jeg sige det eller lade være...

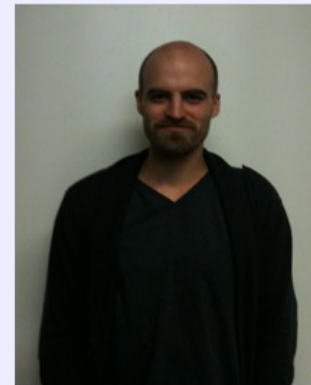
Mikkel Pedersen og Simon Hvid

Ifølge ny forskning, der er foretaget af University College London Institute of Child Health, i England, har man fundet ud af, at børnemishandling i i-lande, er langt mere udbredt end de officielle statistikker viser – kun 10% af alle tilfælde bliver undersøgt, dokumenteret og fortalt til myndighederne.

Vi har spurgt Eva Reiter, Thomas Brasen og Lene Nielsen, alle med uddannelse underlagt tavshedspligt omkring børn og unge om, hvad deres personlige holdninger er til tavshedspligt og indberetningspligt, om personlige erfaringer osv.

Det min pligt at sige det

Ifølge Serviceloven § 153 skal personer, der udøver offentlig tjeneste underrette kommunen, hvis de under udøvelsen af tjenesten får kendskab til, eller grund til at antage at barnet f.eks. bliver slået.

Thomas Brasen/ Foto: Mikkel Pedersen

”...hvis man er i tvivl, skal man gå til ledelsen og spørge om råd”

Når man spørger lærer Thomas Brasen om, hvad man bør indberette, siger han, at man som lærer bør indberette, hvis barnet viser tegn på f.eks. at blive slået, men hvis man er i tvivl, skal man gå til ledelsen og spørge om råd. Hvis man spørger pædagog Lene Nielsen om, hvad man bør indberette, svarer hun derimod hurtigt: "Det handler ikke om, hvad jeg synes, jeg bør indberette, for som pædagog har man nogle helt specifikke ting, som man skal indberette.

Men det er heller ikke altid rart at skulle indberette, når man ved, at der er en risiko for, at ødelægge den pågældende familie.

"Det er selvfølgelig altid ubehageligt, fordi at forældre gør det jo ikke for sjov. Forældre, der slår deres børn, gør det måske, fordi de som forældre føler sig presset. Der er ingen, der synes, at det er sjovt, og man har da aldrig lyst til at presse en familie, der i forvejen er presset. Forstå mig ret, det giver mere fortvivlelse i deres liv og det er det jo selvfølgelig, når kommunen kommer og siger, at de misrøgter deres børn," forklarer Thomas Brasen.

Underlagt tavshedspligt?

Imens Thomas Brasen og Lene Nielsen mener, at man stadig har tavshedspligt, selvom man har indberetningspligt, mener sundhedsplejerske Eva Reiter, at indberetningspligten dominerer tavshedspligten i forhold til Serviceloven § 153. Hun mener også, at de involverede forældre skal orienteres, før man går til kommunen, for at forældrene kan prøve at rette op på det.

Noget af det vigtige Thomas Brasen udtaler, er at, hvis nogen havde grebet ind tidligere med deres mistanker, kunne mange sager være blevet stoppet tidligere, men det komplicerer også tingene, fordi familier flytter mellem kommunerne. Det at man kan flytte fra kommune til kommune, gør at f.eks. en sundhedsplejerske, ikke må fortælle sine mistanker videre og det vil den nye regering prøve at lave om på, for at komme vanrøgt til livs.

Horoskop

Skorpionen, 24. Oktober - 22. November

Du skal passe på, din aggressivitet ikke løber over kanten. Du vil give dig selv ret til at synke ned på dybt vand. Du vil føle, der ikke er andre end dig selv, som tænker på dig. Men i virkeligheden tænker dine venner og din familie utroligt meget på dig. Du skal sørge for, du kan kæmpe dig overvande igen – det er din pligt over for dem, der står dig nært. Du har ikke ret til at holde dig undervande, da dine nære elsker dig. Det er din pligt at kæmpe dig gennem svære tider som denne. Tænk på, det snart er jul.

Læserne har ordet

Jeg havde det svært med skolen

Jeg er en dreng på 14 år. Da jeg var mindre og gik i 3. til 5. klasse, havde jeg rigtig svært ved, at det var en pligt at gå i skole. Det blev så slemt, at jeg ikke gik i skole i et halvt år. Efter ikke at have været i skole i et halvt år, følte min mor, at det var hendes pligt at skulle hjælpe mig, så det gjorde hun på den måde, at hun fandt en skole jeg kunne gå på, men den skole syntes jeg ikke var god. Da min mor så at der var noget galt, fik hun en aftale hos en psykolog. De fandt så ud af, at jeg skulle have nogle specielle forhold i skolen. En dag da jeg talte med en ven om skole, så foreslog han, at jeg skulle gå på Billums Privatskole, det sagde jeg så til min mor. Hun syntes det var en god idé. Så der kom jeg til at gå og det gør jeg stadig væk. Nu har jeg fundet ud af, at det er heldigt, at vi har mulighed for at gå i skole. Jeg har igen fundet ud af, at det er skønt at gå i skole og lave lektier.

Lars Emil, 14 år

Gi' noget for at få noget

Prøv at forestille dig, at du mangler en nyre for at overleve, og du får at vide, at du får en nyre fra en mand, der drikker alkohol dagen lang og tager stoffer. Hvad ville du sige til det? Jeg ville fandeme sige nej! Jeg gider sgu ikke have sådan en nyre ind i min krop! Derfor synes jeg, at man skal lave en organonor forening, hvor kun sunde og raske mennesker kan komme ind. De kan så få lov til at få en af de andre medlemmers organer. Man skal sgu gi' noget for at få noget!

Birgitte, 75 år

Tilbage til urmennesket?

Har vi overhovedet pligter, eller har vi ret til alt? Vi er en dyreart ligesom alle andre dyrearter. Derfor er vi blot en del af naturen, der har skabt et samfund med love. Mennesket er det eneste dyr, der har nedskrevne love. Derfor er det vel ikke en del af naturen, det med love. Hvis vi, for en stund, erklærer love som unaturlige, ville vi have ret til alt – uden retslige konsekvenser. Hvis vi igen glemmer den forhenværende erklæring, vil vi måske stadig have ret til alt – dog, sommetider, med retslige konsekvenser. Komikeren, Anders Matthesen, er inde på emnet i et af sine shows. Han mener ikke, der er noget, man skal gøre. "Man har et valg, og så er der en konsekvens." Siger han blandt andet. Han vinkler det således: Man skal ikke tage på arbejde. Hvis ikke man tager på arbejde, bliver man fyret, og kan ikke få mad. Men det er konsekvensen af det valg, man har truffet. Blandt andre dyrearter kan man dræbe hinanden, uden det nødvendigvis har konsekvenser. Burde mennesket kunne gøre det samme – burde vi kunne dræbe hinanden, eller bare ulovlige handlinger af anden art. Har mennesket etisk set ret til alt? Skal vi faktisk gå helt tilbage til jungle-tiden, hvor vi levede et "individuel" liv med ret til alt?

Jesper, 15 år

At betale tilbage

Har man ret til efterløn, eller skylder man i virkeligheden staten, for de penge man modtager, når man har problemer? Er det virkelig så slemt at arbejde et par år mere? Det synes jeg ikke. Jeg synes at det er selvskidt når folk siger, at de er gamle og vil overlade arbejde til de unge. Man siger, man skal beskytte de svage. Men tænk over alle de mennesker, som har det fint og er sunde og raske, men bare ikke gider arbejde mere. Er det virkelig det værd?

Connie, 32 år

Fra indsat til værdsat

Marcus Poulsen og Frederik Emil Madsen

Exit blev oprettet i 2007 af, nogle præster fra Apostolsk Kirke.

Hos Exit er der både lønnet og frivilligt arbejdskraft, som gør en kæmpe indsats, for at hjælpe organisationen. Hvis der ikke var organisationer som Exit, ville der ikke være så mange, der kunne blive hjulpet videre til at få et godt liv efter fængslet. "Alle har ret til et liv, efter de har afsonet deres straf", fortæller Hans Andersen.

Hvad er exit

Exit er en hjælpeorganisation, der støtter mennesker, som har været i fængsel, og også folk, som sidder i fængsel endnu. Exit mener, det er deres pligt, at hjælpe folk, som har siddet i fængsel. For eksempel har en del af fangerne fået en kæmpe gæld, som de ikke kan overskue. Nogle har mistet deres familie og har intet socialt netværk tilbage.

Hans Andersen fra Exit mener, at det der skal ske, for det enkelte menneske, er et liv uden kriminalitet og med trykke rammer. Hvis man har haft det hårdt, er det altid godt at starte på en frisk.

I 2010 blev der lavet en undersøgelse af de brugere, som var blevet hjulpet af Exit. Undersøgelsen viste, at lidt over 40 procent blev hjulpet til at starte et nyt liv og finde et arbejde, men

Hans Andersen / Foto: Marcus Poulsen

desværre var der 45 procent, der droppede projektet, af forskellige grunde.

"Det er meget positivt, at lidt over 40 procent er kommet videre med deres liv og har været glade for Exits hjælp", udtaler Hans Andersen.

Jobs på café Exit

Café Exit giver mulighed for at begynde på en frisk, derfor ansætter Exit personale, der ikke har en ren straffeattest. De ansætter både indsatte og tidligere indsatte. De indsatte får selv lov til at stå med knive og tilberede maden, og de får også selv lov til at servere den.

Dagens ret i kantinen

Risnudler med rejer og peanuts i wok

Dagens ret er go', og det er din pligt at spise op!

Filmanmeldelse

Lars Emil Ejersbo

Titel: Arif Hossein- ETV, Dhaka
Instruktør: Ole Tornbjerg
Varighed: 29 min.
Filmgenre: dokumentar

Arif / Foto: www.dfi.dk

Filmen handler om en dreng, der hedder Arif Hossein. Han arbejder på en cykelfabrik, hvor han maler cykeltaxaer. I hans fritid arbejder han på en tv-kanal, som journalist. Han interviewer for det meste børn, om deres skolegang. Han tænker meget på, at hans far kører cykeltaxa og at han ikke selv vil være cykeltaxachauffør. På et tidspunkt skal han på en kongres for børn. Kongressen handler om, at få arbejdspladsen til at få deres medarbejdere, der er børn, til at gå i skole. På et tidspunkt skændes han med sin far om, at han ikke kan betale for hans skolegang. Til sidst drømmer han om, at han bliver stolt af hans far.

Filmen er god at se, hvis man ikke ved så meget om fattige

børn, der ikke kan gå i skole, fordi de skal arbejde for at overleve. Jeg synes at filmen er god, fordi man virkelig bliver ledt ind i deres hverdag. Aldersgrænsen er god fordi, der er nogle undertekster i filmen og når man er 10 år kan man godt læse dem. Man skal lige huske på, at vi her i landet har pligt til at gå 9 år i skole, og dem i Dhaka har ret til 2 timers skolegang om dagen. Så måske kan man udlede af filmen, at skolegang er en pligt for danske børn, men en ret for børn som Arif, hvilket kan være meget godt at huske på, når man er træt af at gå i skole.

Krydsord

